

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D3/1/Y.Y.-02/01 (Menfi Tespit/Muafiyet)

Karar Sayısı : 02-02/18-3

Karar Tarihi : 15.1.2002

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU.

Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER, Mustafa PARLAK, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER: Onur Yelda YÜKSEL, Hilmi BOLATOĞLU

C- BAŞVURUDA BULUNAN: Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.

Temsilcisi: Gülperi YÖRÜKER

Güllü Sokak No:1 80630 3.Levent/İSTANBUL

D- TARAFLAR: Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.

10. Yıl Caddesi Belgrat Kapı Karşısı

34760 Zeytinburnu/İSTANBUL

Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.

10. Yıl Caddesi Belgrat Kapı Karşısı

34760 Zeytinburnu/İSTANBUL

E- DOSYA KONUSU: **Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş. arasında imzalanan "Açık Hesap Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilmesi talebi.**

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 25.9.2001 tarih ve 4121 sayı ile intikal eden bildirim üzerine; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. ve 8. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 9.1.2002 tarih, D3/1/Y.Y.-02/01 sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Ön İnceleme Raporu 11.1.2002 tarih, REK.0.07.00.00/2 sayılı Başkanlık önergesi ile 02-02 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Sezginler Gıda) ile Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş. (Exel Depolama) arasında imzalanan "Açık Hesap Sözleşmesi" için yapılan menfi tespit başvurusuna ilişkin olarak;

- "Açık Hesap Sözleşmesi"nin "Amaç" başlıklı 2.1. ve 2.4. maddelerinde yer alan Sezginler Gıda ile Exel Depolama arasında münhasır tedarik düzenlemelerine ilişkin hükümlerin daha önce Ocean Overseas Holdings Limited (Ocean Overseas) ile Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş., Sezgin Elmas, Saniye Elmas ve Burak Elmas (Sezginler) arasında, Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.'nin kurulmasına

yönelik olarak gerçekleştirilen ortak girişim işleminin yan sınırlaması niteliğinde olduğu,

- Bu çerçevede ilgili hükümlerin ve sözleşmenin ortak girişim işlemiyle birlikte değerlendirilerek, Rekabet Kurulu'nun "Ortak Girişim Sözleşmesi" bakımından 01-29/285-85 sayılı kararı doğrultusunda, bildirim konusu "Açık Hesap Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilebileceği

ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

Ürün Pazarı: Dosya mevcudu bilgi ve belgeler çerçevesinde ilgili ürün pazarı tedarik zinciri yönetim hizmetleri de dahil olmak üzere, perakende satış, sağlık ve tüketici sektörlerinde sunulacak lojistik yer hizmetleri ile depolama ve ulaşım hizmetleri pazarı olarak belirlenmiştir.

Coğrafi Pazar: Sözleşmenin coğrafi uygulama alanı dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tespit edilmiştir.

H.2. Taraflar

H.2.1. Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Sezginler Gıda), hızlı tüketim mamullerinin satışı ve toptan satışı ile otellere, restoranlara, hastanelere, yemek dağıtım şirketleri ile toptan yemek tüketimi yapan diğer şirketlere yemek ve temizlik ürünlerinin tedariki alanlarında faaliyet göstermektedir. Ayrıca Sezginler Grup Şirketleri bünyesinde üretilen ürünlerin ithalatını da yapmakta olup, ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1. Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Ortaklık Yapısı

Pay Sahipleri	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı (%)
Sezginler Holding A.Ş.	2,313,600,000,000	48.0000
Sezgin Elmas	1,232,815,000.000	25.5771
Saniye Elmas	257,984,000,000	5.3523
Burak Elmas	25,798,000,000	0.5352
Burçak Deniz	25,798,000,000	0.5352
Yılmaz Aktuna	5,000,000	0.0001
Halka Açık Bölüm	964,000,000,000	20.0000
Toplam	4,820,000,000,000	99.9999

H.2.2. Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.

Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş. (Exel Depolama) Ocean Overseas ile Sezginler arasında kurulmuş bir ortak girişim şirkettir. Bu şirketin amaç ve konusu perakende satış, tüketici, sağlık ve diğer ilgili tüm sektörlerde müşterilere geri dönüşüm yönetim hizmetleri ve tedarik zinciri yönetim hizmetleri sağlamak da

dahil üçüncü kişilere lojistik yer hizmetleri, depolama ve ulaşım hizmetleri sağlamak olup, ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 2. Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.'nin Ortaklık Yapısı

Pay Sahipleri	Pay Tutarı(TL)	Pay Oranı (%)
Ocean Overseas	68,500,000,000	50.0
Sezginler Gıda A.Ş.	64,390,000,000	47.0
Sezgin Elmas	1,370,000,000	1.0
Saniye Elmas	1,370,000,000	1.0
Burak Elmas	1,370,000,000	1.0
Toplam	137,000,000,000	100.0

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirim konusu "Açık Hesap Sözleşmesi"nin yapılması, Sezginler ile Ocean Overseas Holdings Limited arasında, Exel Depolamanın kurulmasına yönelik olarak imzalanan "Ortak Girişim Sözleşmesi"nde öngörülmüştür. Bu sözleşmede Sezginler Gıda ile ortak girişim şirketi Exel Depolama arasında imzalanacak bir "Açık Hesap Sözleşmesi"ne istinaden, Sezginler Gıda'nın, Exel Depolama'yı fiziksel dağıtım işlemlerinin tek lojistik ve tedarik zinciri yönetim hizmetlerinin münhasır tedarikçisi olarak atayacağı hükmü yer almaktadır. Söz konusu "Açık Hesap Sözleşmesi" "Ortak Girişim Sözleşmesi"nde yer alan bu hüküm gereğince imzalanmıştır.

İlgili "Ortak Girişim Sözleşmesi" Rekabet Kurumu kayıtlarına 16.3.2001 tarih ve 1063 sayı ile intikal eden başvuru dilekçesi ile bildirilmiş ve menfi tespit talebinde bulunulmuştur. Rekabet Kurulu 26.6.2001 tarih ve 01-29/285-85 sayılı kararında; ortak girişim işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde tanımlanan "Birleşme ve Devralma Sayılan Haller"den biri olduğu, bu işlem sonucunda 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ ile öngörülen eşiklerin aşılmaması nedeniyle anılan ortak girişim işleminin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Ortak girişim işlemi ile doğrudan ilgili ve varlığı için gerekli olan kurucu anlaşma dışındaki ilave anlaşmaların ortak girişim işlemiyle birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede ortak girişim işleminin birleşme ve devralma sayılan hallerden biri olarak nitelendirilmesi halinde bu işlemle doğrudan ilgili ve işlem için gerekli, diğer bir deyişle yan sınırlama sayılabilecek hükümler içeren ek anlaşmalarda rekabeti kısıtlayan hükümler olsa bile bu hükümler yoğunlaşma işleminin yan kısıtlamaları olarak kabul edilerek birleşme ve devralma işlemiyle birlikte değerlendirilecektir. Bu çerçevede "Açık Hesap Sözleşmesi"nin rekabeti kısıtlar nitelikte hükümler içerip içermediğinin ve bunların yoğunlaşma işleminin yan sınırlaması sayılıp sayılmayacağıının belirlenmesi gerekmektedir.

"Açık Hesap Sözleşmesi"nin 2.1. ve 2.4. maddelerinde, Sezginler Gıda'nın lojistik hizmetler bakımından Exel Depolama'yı münhasır tedarikçisi olarak atayacağı belirtilmektedir. Bu maddelerle getirilen tedarik düzenlemesini, Exel Depolama'nın kurulmasına yönelik olarak yapılan "Ortak Girişim Sözleşmesi"nde öngörülen ana teşebbüslerin ortak girişim şirketiyle rekabet etmeyeceklerine ilişkin hükümden ayrı değerlendirmek mümkün değildir. Bu rekabet yasağı çerçevesinde Sezginler

Gıda'nın, satış ve pazarlama hizmetlerini sunarken kendi bünyesinde gerçekleştirdiği, fakat aynı zamanda Exel Depolama'nın faaliyet konusunu oluşturan lojistik hizmetlerin kapsamında yer alan nakliye ve stoklama gibi faaliyetlerden çekilmesi gerekmektedir.

Rekabet yasaları çerçevesinde ana teşebbüslerin ortak girişimin faaliyet alanından çekilmeleri sonucu ekonomik bütünlükleri bozulmaktadır. Buna bağlı olarak ana teşebbüslerin önceden kendi bünyelerinde sağladıkları girdi ve hizmetlere ulaşmalarında aksamalar ve kesintiler meydana gelmektedir. Bu olumsuzlukların giderilmesine yönelik ve geçici bir dönemle sınırlı olacak şekilde, ortak girişimlerin ana teşebbüslere satış yapması veya belirli hizmetleri sunması, hem devredilmeyen hem de ortak girişime devredilen faaliyetlerde mal ve/veya hizmet tedarikinin sürekliliğini sağlamakta ve bu nedenle yoğunlaşma işleminin yan sınırlaması olarak kabul edilmektedir.

Ayrıca ortak girişim şirketlerinin ana teşebbüslere çeşitli mal ya da hizmetleri sağlamaları, yeni ekonomik birimin pazarda tutunabilmesi ve aktif rol oynayabilmesi için gerekli görülmektedir. Ortak girişimin başlangıç döneminde aynı pazarda faaliyet gösteren büyük ve oturmuş firmalara karşı rekabet edebilmesini, dolayısıyla başarıyla hayata geçirilmesini sağlamaları nedeniyle de bu düzenlemeler yoğunlaşma işleminin yan sınırlaması olarak kabul edilmektedir.

Diğer yandan tedarik düzenlemesinin münhasırlık içermesi halinde, bu düzenlemenin belli koşulları bulunmadıkça yan sınırlama olarak nitelendirilmemesi gerekmektedir. Bu koşullar; ilgili ürün ya da hizmetin özelliklerinin münhasır tedarik düzenlemesini gerektirmesi ya da ürünün ilk kez piyasaya sürülmesi nedeniyle henüz gerçek anlamda bir pazarının bulunmamasıdır.

Tedarik düzenlemesinin konusunu oluşturan lojistik hizmetler; her türlü satın alma faaliyetlerinin, malzeme stoklama ve hareketlerinin, ham ve mamul maddelerin envanterlerinin ve bunların bilgi akışıyla birlikte satış kanallarındaki taleplerinin etkin maliyet yöntemiyle mevcut ve gelecekteki karlılığı en üst düzeye çıkartmaya odaklanmış stratejik bir yönetimdir. Lojistik hizmetlerin özellikleri nedeniyle nakliye, depolama ve stok yönetimi gibi fiziksel dağıtım ile ilişkili faaliyetlerde verimliliğin, bu çerçevede dağıtım kanallarının etkinliğinin sağlanabilmesi için tüm tedarik ve dağıtım ile ilişkili bilgilerin tek bir elde toplanması ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla lojistik hizmetlerin yapısı gereğince, bir teşebbüsün bu hizmetleri aynı anda birkaç firmadan alması hedeflenen etkinliğe ulaşılmasında özellikle bu firmalar arasında oluşacak bilgi koordinasyonsuzluğu nedeniyle mümkün olmayacaktır. Bu çerçevede Sezginler Gıda'nın ilgili hizmetleri Exel Depolama'dan münhasıran alması makuldür.

Tedarik düzenlemelerinin yan sınırlama olarak değerlendirilebilmeleri için sürelerinin belli bir başlangıç dönemi için öngörülmesi ve yeni teşebbüsün pazarda tutunmasını sağlayacak uzunlukta olması gerekmektedir. Ortak Girişim Şirketi'nin kuruluşuna ilişkin "Ortak Girişim Sözleşmesi" hükümlerinin değerlendirilmesi aşamasında, belirsiz süreli olarak öngörüldüğü anlaşılan "Açık Hesap Sözleşmesi"nin süresi taraflarca Rekabet Kurulu'nun 26.6.2001 tarih ve 01-29/285-85 sayılı kararı doğrultusunda üç yıllık bir başlangıç dönemini kapsayacak şekilde sınırlandırılarak, makul bir uzunluğa getirilmiştir. Başlangıç tarihi ise sözleşmenin

"Tanımlar ve Yorumlar" başlıklı 1. maddesi uyarınca 1 sayılı ekinde tanımlanmış ve 27.2.2001 olarak belirlenmiştir.

İ- SONUÇ

Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde; Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş. arasında imzalanan "Açık Hesap Sözleşmesi" ile ilgili olarak;

- Bildirim konusu "Açık Hesap Sözleşmesi"nin "Amaç" başlıklı 2.1. ve 2.4. maddelerinde yer alan Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş. arasında münhasır tedarik ilişkisi kurulmasına ilişkin hükümlerin daha önce Sezginler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş., Sezgin Elmas, Saniye Elmas ve Burak Elmas (Sezginler) ile Ocean Overseas Holdings Limited (Ocean Overseas) arasında Exel Depolama ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.'nin kurulmasına yönelik olarak gerçekleştirilen ortak girişim işleminin yan sınırlaması niteliğinde olduğuna,

- Bu çerçevede ilgili hükümlerin ve sözleşmenin ortak girişim işlemiyle birlikte değerlendirilerek, Rekabet Kurulu'nun "Ortak Girişim Sözleşmesi" bakımından 26.6.2001 tarih ve 01-29/285-85 sayılı kararı doğrultusunda, bildirim konusu "Açık Hesap Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilmesine,

OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.